

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ ในจังหวัดขอนแก่น

Situation, problem and the requirement for learning Activity in ballet in Khon Kaen province

สุค์ชรินทร์ ตรีศรี (Sukhatcharin Trisri) *

จุมพล ราชวิจิตร (Jumpol Ratvijit) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ของครูผู้สอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอน 4) ด้านการวัดและ การประเมินผล โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แล้วทำการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้ววิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ในปัจจุบัน ของครูผู้สอนบัลเล่ต์ มีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.68$)
2. ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอนมีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.83$)
3. ด้านการวัดและการประเมินผล มีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.90$)
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนมีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในระดับปานกลาง ($u = 3.40$)

คำสำคัญ: สภาพ ปัญหาและความต้องการ การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์

Keywords: Situation, Problem and the requirement, Learning Activity in ballet

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนกลุ่มวิชาเฉพาะการสอนศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The purpose of this research was to study the present situation with the problems and needs for teaching ballet by ballet teacher in Khon Kaen province. Due to divide the study follow as 4 parts including 1) The activities of teaching and learning. 2) The co- curricular activities program of instruction. 3) The using of technology (Teaching media) equipment and the place for teaching. 4) The measurement and evaluation. Target group of this study were 35 ballet teachers in KhonKean province .The tools for data collection was a set of questionnaire. The obtained data was analyzed by quantitative analysis such as frequency , percentage , mean and standard deviation.

Finding :

The total mean scores of situation were at high level in every aspect. When considered each aspect, It was found that

1. The ballet teacher taught and conducted their classes in overall at high level (u = 3.68)
2. The using of technology (teaching media) the equipment and the place for teaching were overall at high level (u = 3.83)
3. The measurement and evaluation of teaching and navigational were at high level (u = 3.90)
4. The organizations of co- curricular activities. The ballet teacher has conducted at medium level (u = 3.40)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ ในจังหวัดขอนแก่นมีการสอน 2 ลักษณะ คือ แบบ R.A.D. (Royal Academy of Dance) โดยจะแบ่งนักเรียนออกเป็นระดับตามเกรด มีการระบุกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ตามระดับชั้น ผู้ที่ต้องการเลื่อนระดับต้องทำการสอบเลื่อนชั้น ซึ่งมีการสอบปีละ 1 ครั้ง และการสอนแบบฟรีคลาส (Free class) เป็นการแบ่งระดับผู้เรียนตามความสามารถของแต่ละคน โดยการเรียนการสอนทั้ง 2 แบบ สามารถรับนักเรียนตั้งแต่ อายุ 4 ขวบขึ้นไป

หลักในการเรียนการสอน นาฏศิลป์สากล โดยเฉพาะ บัลเล่ต์ นั้น เป็นพื้นฐานของการเต้นรำ เน้นเทคนิคเพื่อพัฒนาไปสู่การเต้นรำทุกประเภท ช่วยในการสร้างสมาธิและความแข็งแรงของร่างกาย รู้จักการใช้กล้ามเนื้อที่ถูกต้องวิธี ทำให้มีบุคลิกภาพที่ดีและมีสรีระที่สวยงาม โดยครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการสอน และตอบสนองถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูผู้สอน ถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดในชั้นเรียน

คือ ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ จริงๆแล้วนักเต้นบัลเล่ต์ทุกคนมักได้รับความสำเร็จมากกว่าผู้สอน (จริยาวิไล ตีภัก, 2531) ครั้งหนึ่งผู้สอนหรือครูเหล่านี้เคยทำการเต้น เป็นนักเต้นอาชีพมาก่อนและระลึกอยู่เสมอว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับนักเรียน คือ ความตั้งใจที่จะเป็นนักเต้นมืออาชีพ และมักได้ยินบ่อย ๆ ว่า “นักเต้นที่ดีไม่จำเป็นจะต้องเป็นครูที่ดี” ซึ่งเป็นความจริงแต่จากประสบการณ์ของครูผู้สอนจะทำให้นักเรียนมีความรู้ในพื้นฐานการเต้นที่ดี

ความรู้และการแสดงท่าทางต่าง ๆ จะไม่เพียงพอ โดยเฉพาะขั้นเริ่มต้นฝึกหัด การฝึกหัด การเคลื่อนไหวในขั้นต้น ต้องทำให้ร่างกายเกิดความยืดหยุ่นและอ่อนตัวของร่างกาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญก่อนที่จะพยายามทำท่านั้นให้บรรลุความสำเร็จ การฝึกหัดเบื้องต้นอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ครูที่ดีมักจะสร้างความตื่นต่อน่าสนใจในการเรียนการสอน แผนการสอนและวิธีการสอนมีหลายแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความถนัดและรูปแบบการสอนของแต่ละคน ซึ่งเป็น

เอกลักษณ์เฉพาะตัว การแก้ไขข้อผิดพลาดและการติชมเป็นส่วนประกอบของการสอนขั้นพื้นฐานที่ครูจะปฏิบัติเมื่ออยู่ในชั้นเรียน

ปัจจุบันการเรียนรู้ในเรื่อง นาฏศิลป์สากล โดยเฉพาะ บัลเลต์ มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถึงกับแบ่งเป็นวัยย่อย ๆ แยกจากกันโดยเด็ดขาด เช่น ประวัติ นาฏศิลป์ การวิจารณ์นาฏศิลป์ การออกแบบท่าเต้น ฯลฯ ทำให้มุมมองของ นาฏศิลป์ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามต้องเข้าใจว่า นาฏศิลป์ แม้จะอยู่ในทุกสังคมมนุษย์ แต่บทบาทของ นาฏศิลป์ในแต่ละสังคมนั้นไม่เหมือนกันเลย และจะมีการพัฒนาต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ มีทั้งการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุง หยิบยืมเอาไปใช้จากสังคมหนึ่งไปอีกสังคมหนึ่ง หรือจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สุดท้ายจะขาดไม่ได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวในการสร้างความตื่นตัวขนานติดตามอยู่ตลอดเวลา ความถี่ของการเปลี่ยนแปลงในวงการนาฏศิลป์สากล เปลี่ยนไปเป็นเงาตามตัวของการเปลี่ยนแปลงในมวลมนุษยชาติ เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โดยไม่มีจุดจบ

การเรียนการสอนบัลเลต์ ในปัจจุบันนับว่าได้รับความนิยมและมีผู้สนใจในการเรียนมากขึ้นตามลำดับ ทั้งที่เป็นความประสงค์ของตัวเด็กเอง และที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนโดยทั่วไปก็เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น โดยจะเห็นได้จากการที่มีผู้สนใจ

เรียนบัลเลต์ เพิ่มมากขึ้นทุกปี และธุรกิจการเต้นก็ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแพร่ขยายการเต้นในสาขานี้เพิ่มมากขึ้น ทั้งยังเป็นที่ยอมรับและประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้นอย่างเด่นชัดมากกว่าในอดีต ในส่วนของต่างจังหวัดในปัจจุบันนี้ก็ได้รับความนิยมไม่แตกต่างจากกันนัก เห็นได้จากการได้รับการตอบสนองจากบุคคลในต่างจังหวัดที่ให้การตอบรับการเรียน นาฏศิลป์สากลนี้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทั้งยังธุรกิจการเต้นที่เปิดสอนกันอย่างกว้างขวางขึ้น ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย ในทุกส่วนภาคได้รับความรู้ที่ทัดเทียมกัน แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษาใน

ประเทศไทยที่ก้าวไกลเทียบเท่ากับระดับนานาชาติได้ (สุค์ชินทร์ ตรีศรี, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) มาตรา 22 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังปรากฏว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนศิลปะในสถานศึกษาเพื่อให้เข้าใจหลักการ ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานความรู้ในงานศิลปะ เสริมสร้างและพัฒนาศิลปะนิสัยของนักเรียนให้มีความสนใจและความถนัดในศิลปะ รวมทั้งปลูกฝังเจตคติอันดีก่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ และตระหนักในคุณค่าแห่งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับความสามารถทางศิลปะสามารถวางพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจประสบการณ์ทางศิลปะให้กับนักเรียน อันจะมีผลให้สามารถยกระดับสนิยม และช่วยผ่อนคลายจิตใจ อารมณ์ไปพร้อมกับความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนอีกทางหนึ่งอีกด้วย (กรมวิชาการ, 2544)

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจอันสำคัญต่อผู้วิจัยว่า ครูผู้สอนนาฏศิลป์สากล มีการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์สากลในจังหวัดขอนแก่นในแต่ละสถานศึกษาในปัจจุบันอย่างไรบ้าง โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดรูปแบบและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเรียนการสอนด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอน และ ด้านการวัดและการประเมินผล รวมไปถึง ปัญหา และความต้องการในอนาคตเกี่ยวกับ การเรียนการสอนในสาขานี้ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการการศึกษาสาขาวิชานี้ในโอกาสข้างหน้า และสำหรับผู้สนใจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบัลเลต์ของครูผู้สอนบัลเลต์ในสถานศึกษาที่จังหวัดขอนแก่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ หมายถึง การเรียนในลักษณะแบบแผน (Classical) ที่ถูกกำหนด ลักษณะท่าทางไว้เป็นกฎระเบียบแล้ว ผู้เรียนต้องปรับ กล้ามเนื้อ ทักษะทั้งหมดให้เป็นไปตามแบบแผนนั้น ต้องใช้ความอดทนสูงและความตั้งใจจริงในการที่จะผ่าน แต่ละแบบฝึกหัดที่ครูผู้สอนกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์ และสถานที่ในการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อให้เชื่อมต่อทักษะการเคลื่อนไหว และบังคับกล้ามเนื้อ ในระดับที่สูงขึ้นจนกว่าจะได้มาตรฐาน และสามารถ แสดงได้โดยไม่เกิดอันตราย

2. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพเป็นจริงที่ การเรียนการสอนบัลเล่ต์กำลังเป็นอยู่หรือกำลังศึกษา อยู่ในขณะนั้น ทั้งหลักสูตร ทรัพยากรบุคคล และวัตถุ อุปกรณ์

3. ปัญหาและความต้องการ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางที่ทำให้การเรียนการสอนบัลเล่ต์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายและความไม่พอเพียงที่มีผลต่อ การจัดการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการ ในการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ของ ครูสอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งการศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอน 4) ด้านการวัดและการ ประเมินผล โดยมีการดำเนินการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียน การสอนบัลเล่ต์ของครูสอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ลักษณะของ

แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจรายการ (Check List)

2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนบัลเล่ต์ ของครูผู้สอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 43 ข้อ

3. แบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะ ของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ใน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบ สอบถาม (ตอนที่ 1) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ของผู้สอนประสบการณ์ในการทำงาน เงินเดือนที่ได้รับ สถานะที่สอนเปิดทำการสอนแบบใด จำนวนนักเรียนที่ สอนด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ตอนที่ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ของครูผู้สอน บัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่นโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียน การสอน

3) ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอน

4) ด้านการวัดและการประเมินผลวิเคราะห์ หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถามปลายเปิด (ตอนที่ 3) เป็นการสรุปข้อมูล ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ คือ การจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ของครูผู้สอนบัลเล่ต์ในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.68$)

2. ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอนมีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.83$)

3. ด้านการวัดและการประเมินผล มีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($u = 3.90$)

4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนมีการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในระดับปานกลาง ($u = 3.40$)

การอภิปรายผล

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยที่มีการฝึกหัดร่างกายเพื่อใช้ในการเต้นบัลเล่ต์ได้โดยไม่เกิดอันตรายเป็นสิ่งที่ครูให้ความสำคัญมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการเต้นเป็นสิ่งที่ครูจะต้องมีความรับผิดชอบมาก เพราะหากเกิดอันตรายกับร่างกายแล้วต้องใช้เวลานานเพื่อทำการรักษา โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดกับกล้ามเนื้อหากเกิดการฉีกขาด ต้องพักการเต้นเป็นเวลาประมาณ 2 เดือนขึ้นไป ทำให้ต้องหยุดพักการเรียนไปเพื่อรักษาให้หาย ทำให้เสียเวลาในการเรียนโดยที่ไม่ได้เต้นเลย ดังนั้น ครูผู้สอนจึงให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในส่วนนี้อย่างมาก และมีการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มทักษะให้นักเรียนเป็นสิ่งที่ครูทำน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะ เนื่องจากสถาบันที่สอนบัลเล่ต์นั้นเป็นสถาบันของเอกชน ถ้าหากจะต้องสอนนอกเวลาเรียนซึ่งได้มีการกำหนดชั่วโมงไว้แล้ว ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ทั้งค่าจ้างของครูผู้สอน ค่าเช่าสถานที่หรือห้องเรียน ซึ่งต้องเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียนที่ต้องจ่ายเพิ่ม อีกทั้งนักเรียนบางคนยังต้อง

ไปเรียนอย่างอื่นเพิ่มเติม จึงทำให้การที่ครูผู้สอนจะทำการเรียนการสอนนอกเวลาเพิ่มเติมนั้นจึงเป็นไปได้ยากด้วยหลาย ๆ ปัจจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่มีการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเรียนบัลเล่ต์อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ครูต้องทำเป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นการที่ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการได้ทำการแสดงเป็นประจำทุกปี หรือมากกว่านั้น การที่สนับสนุนให้นักเรียนได้มีการแข่งขันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน หรือในเวทีระดับนานาชาติก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนได้มีความกระตือรือร้น อยากที่จะพัฒนาความสามารถในการเต้นของตนเองมากยิ่งขึ้น และสิ่งที่ครูผู้สอนบัลเล่ต์ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับบัลเล่ต์ให้นักเรียนเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง อาจเป็นเพราะการที่มีการจัดการแสดงจากต่างประเทศหรือแม้แต่งานใหญ่ ๆ ในระดับประเทศจะจัดขึ้นในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ คือ จัดที่กรุงเทพมหานคร นักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดจึงมีโอกาสน้อยมากที่จะได้รับชมการแสดงเหล่านั้น เพราะมีความไม่สะดวกทั้งการเดินทาง การขออนุญาตจากผู้ปกครองนักเรียน ค่าใช้จ่ายทั้งในการเดินทาง ที่พัก หรือค่าอาหาร ล้วนแล้วแต่เป็นค่าใช้จ่ายที่มากพอสมควร ดังนั้น การที่นักเรียนจากต่างจังหวัดจะได้เห็นการแสดงที่เป็นการแสดงสดที่เป็นการแสดงใหญ่ ๆ ในระดับประเทศหรือระดับนานาชาตินั้น จึงมีโอกาสน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย นอกจากจะได้ดูจากทางสื่อต่าง ๆ ซึ่งแน่นอน การดูผ่านสื่อเหล่านี้ไม่ได้สร้างบรรยากาศได้เท่ากับการที่นักเรียนได้ไปเห็นการแสดงจริงแต่อย่างใด

ด้านการใช้เทคโนโลยี (สื่อการสอน) อุปกรณ์และสถานที่ในการสอนมีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยที่การจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องจัดการมากที่สุด อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนที่เป็นการเต้นต้องใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหว จึงต้องการพื้นที่ที่กว้างและโล่ง ไม่มีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคในการเต้น เช่น โต๊ะ ตู้ ชั้นวางของสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นอุปสรรคในการเรียนอย่างมาก เพราะนอกจากจะทำให้พื้นที่ใช้สอยในการเรียน

น้อยลงแล้ว การที่มีเหลี่ยมมุม ของสิ่งของเหล่านั้นยังเป็นอันตรายในการเดินอีกด้วย ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องอำนวยความสะดวกและจัดระเบียบห้องเรียนให้เหมาะสมและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมไปถึงความสะอาดของพื้นห้องด้วย เพราะหากมีฝุ่น หรือน้ำอยู่บนพื้นห้อง ก็จะทำให้เกิดการลื่นและเป็นอันตรายกับนักเรียนได้ และการจัดห้องควรวีดิทัศน์และโทรทัศน์ให้นักเรียนได้ศึกษาในเวลาว่างจากการเรียนนั้นเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนดำเนินการน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันมีสื่อการสอนที่มากมายนอกจากสิ่งเหล่านี้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทั้งจาก อินเทอร์เน็ต รายการต่าง ๆ ทางเคเบิลทีวี ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้จากที่บ้าน อยากดูเรื่องไหน หรือสนใจเรื่องอะไรก็สามารถสืบหาได้เองโดยที่ไม่ต้องรอให้ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำให้ ดังนั้น การจัดห้องสำหรับควรวีดิทัศน์และโทรทัศน์จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนดำเนินการน้อยที่สุดหรือบางแห่งอาจจะไม่มีเลย

ด้านการวัดและการประเมินผลมีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยที่ มีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรมมากที่สุด ในวิธีการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนนั้น มี 2 ลักษณะ คือ การเรียนการสอนที่เรียนแบบอิสระนั้น จะมีการวัดและประเมินผล ที่ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองเป็นรายบุคคล โดยที่จะดูจากศักยภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ ในขณะที่การเรียนแบบระบบ อาร์ เอ ดี หรือระบบที่เป็นแบบเฟรนไชส์ (Franchise) ครูผู้สอนไม่ได้เป็นผู้วัดและประเมินด้วยตนเอง แต่ต้องส่งผู้วัดและประเมินจากส่วนกลางที่เป็นผู้ดูแลหลักสูตรนั้น ๆ มาทำการสอบและประเมินแทน ดังนั้น วิธีการวัดและการประเมินผลทั้งสองรูปแบบจึงต้องมีความถูกต้องและยุติธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และในส่วนของการที่มีการทดสอบทักษะในการเดินของนักเรียน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนดำเนินการน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะ การเรียนการสอนบัลเล่ต์เป็นการฝึกทักษะแบบลงมือปฏิบัติ นักเรียนจะต้องได้รับคำสั่งให้เต้นท่าต่าง ๆ จากครูผู้สอนและครูผู้สอนต้องเป็นผู้ปฏิบัติให้นักเรียนได้เห็นก่อนเป็นตัวอย่าง หรือมีการ

สาธิตท่าเต้นต่าง ๆ นั้นก่อน (Demonstration) ดังนั้น การทดสอบทักษะในการเดินของนักเรียนจะเกิดขึ้นในส่วนของการที่หลังจากทำการเรียนการสอนแล้วเป็นส่วนใหญ่ หรือเป็นการทดสอบหลังเรียนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดเรียนการสอนและออกแบบการสอนที่จัดทำขึ้นโดยครูผู้สอนต้องเน้นที่สภาพความเป็นจริงของสังคมและชุมชน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถของแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ หรือการเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. มีการแบ่งนักเรียนตามระดับชั้นชัดเจนตามศักยภาพและปัญหาของผู้เรียนที่คล้ายกันหรือใกล้เคียงกันให้อยู่ในระดับกลุ่มเดียวกัน เพื่อพัฒนาการเดินของผู้เรียนได้ตรงจุดและไปในทิศทางเดียวกัน

3. ครูควรได้รับการฝึกอบรมเป็นประจำ (Workshop) เพื่อให้ครูผู้สอนได้ฝึกฝน การเต้นด้วยเทคนิคในแบบต่าง ๆ หรือการเต้นรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ครูได้มีทัศนคติต่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งจะถ่ายทอดการเต้นในลักษณะใหม่ให้นักเรียนได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. เนื่องจากสถานศึกษาที่เป็นของเอกชนบางแห่ง จะมีหลักสูตรที่ไม่สามารถเปิดเผยได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของลิขสิทธิ์ จึงอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมเท่าที่ผู้วิจัยต้องการผู้วิจัยขอเสนอว่า ควรใช้เวลาในการศึกษาเรื่องนี้ให้มากขึ้น โดยมีการสังเกตรูปแบบ วิธีการของครูผู้สอนและการจัดการเรียนการสอนแบบไม่เป็นทางการ เป็นต้น

2. ควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ในโรงเรียนที่สังกัดหน่วยงานของรัฐบาล อาทิ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น และโรงเรียนสนามบิน ซึ่งงานวิจัยนี้ไม่ได้ครอบคลุมไปถึงหากผู้ใดสนใจสามารถศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้อุวิชาบัลเล่ต์ในสถานศึกษาที่สังกัดหน่วยงานของรัฐบาลได้ในงานวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- อเนก นาวิกมูล. (2541). **แฟมมิโนสยาม 4**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงแดด.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543). **วิวัฒนาการนาฏศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- จริยาวลี ดีภัก. (2531). **บัลเล่ต์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูโนเต็ดท์บุ๊คส์.
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2540). **เอกสารการสอนประกอบวิชาศิลปกรรมศาสตร์ปริทรรศน์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2544). **นาฏศิลป์ปริทรรศน์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). **ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- ศิริมงคล นาฏกุล. (2538). **การศึกษาข้อจำกัดการไม่แพร่ขยายทางการศึกษาและธุรกิจของนาฏศิลป์ตะวันตกสู่ส่วนภูมิภาค**. โครงการวิจัย สาขานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ บุญเพ็ง. (2542). **ประวัติบัลเล่ต์ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริส นิตทัศน์กุล. (2545). **ค่านิยมนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย**. โครงการวิจัย. สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รกรอง ตุลานันท์. (2540). **ค่านิยมการเรียนรู้บัลเล่ต์ของเด็กผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริส นิตทัศน์กุล. (2544). **การบริหารและดำเนินการโรงเรียนสอนการเต้น**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนันต์ทรัพย์ หัตถสาร. (2545). **การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาฟุตบอลสำหรับนักเรียนหญิงของครูพลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนิดา พันทุสาร. (2539). **จุดมุ่งหมายการเต้นของวัยรุ่นเพื่อธุรกิจมากกว่างานศิลปะ**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤชภา สมโสภาก. (2545). **บัลเล่ต์ Free Class ของโรงเรียน Bangkok City Ballet**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจน์ชญาณิศ สฤชสมบัติ. (2549). **โรงเรียนเชียงใหม่นาฏศิลป์สากล (เชียงใหม่บัลเล่ต์)**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงธิดา เลี้ยงสกุล. (2549). **การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการเรียนการสอนบัลเล่ต์ในหลักสูตรรอยัลอคาเดมี ออฟ แดนซ์ และแบบฟรีคลาส**. โครงการวิจัย สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.